

Cvičení 6

Příklad 1: Napište Cayleyho tabulkou pro danou operaci na daném nosiči, určete o jakou algebraickou strukturu se jedná a nalezněte všechny podalgebry dané algebry. Pokud je daná struktura grupou, tak určete řády jednotlivých prvků.

- a) $(\mathbb{Z}_3, +)$, (\mathbb{Z}_3, \cdot) , $(\mathbb{Z}_3 \setminus \{\bar{0}\}, \cdot)$,
- b) $(\mathbb{Z}_4, +)$, (\mathbb{Z}_4, \cdot) , $(\mathbb{Z}_4 \setminus \{\bar{0}\}, \cdot)$,
- c) $(\mathbb{Z}_5, +)$, (\mathbb{Z}_5, \cdot) , $(\mathbb{Z}_5 \setminus \{\bar{0}\}, \cdot)$,
- d) (\mathbb{Z}_9, \cdot) , $(\mathbb{Z}_9 \setminus \{\bar{0}\}, \cdot)$,

Příklad 2: Najděte množiny invertibilních prvků (tj. existuje k nim prvek inverzní) I_x ($x \in \{4, 5, 9\}$) pro níže zadané algebraické struktury. Určete, jakou strukturu tyto prvky spolu s operací násobení tvoří. U všech nalezených grup určete řády prvků. Najděte k prvkům z I_x takové množiny, které jsou těmito prvky generovány. Najděte ekvivalence na nosičích I_x , které jsou kongruencemi.

- a) (\mathbb{Z}_4, \cdot) ,
- b) (\mathbb{Z}_5, \cdot) ,
- c) (\mathbb{Z}_9, \cdot) ,

Příklad 3: Uvažujte matici $A = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$ v algebraické struktuře $(\mathbb{R}^{2 \times 2}, \cdot)$. Určete řád prvku A a strukturu, kterou generují mocniny tohoto prvku.

Příklad 4: Rozhodněte a zdůvodněte, zda je zadaná relační struktura svazem.

- a) (B, β) , kde $B = \{x \in \mathbb{N}, 36 \bmod x = 0\}$ a $(x, y) \in \beta \Leftrightarrow y \bmod x = 0$
- b) $(P(\{1, 2, 3\}), \subseteq)$
- c) (E, ϵ) , kde $E = \mathbb{N} - \{0\}$ a $(x, y) \in \epsilon \Leftrightarrow x/y$
- d) (F, ϕ) , kde $F = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ a $\theta = \{(a, b), (a, c), (a, e), (b, d), (e, d), (e, f), (c, d), (d, g), (f, g)\}$
a $\phi = \text{id}(F) \cup \theta \cup \theta^T$
- e) (G, γ) , kde $G = \{a, b, c, e, f, g\}$, $\rho = \{(a, b), (a, e), (b, g), (e, f), (g, f)\}$ a $\gamma = \text{id}(G) \cup \rho \cup \rho^T$
- f) (H, χ) , kde $H = \mathbb{N}$, $\chi = \{(0, 1)\} \cup \{(0, x), \text{ kde } x \in \{2, 3, 4, \dots\}\} \cup \{(x, 1), \text{ kde } x \in \{2, 3, 4, \dots\}\}$
a $\gamma = \text{id}(H) \cup \chi$

Příklad 5: Pro svazy z příkladu 4 (kde $a \wedge b = \inf(a, b)$; $a \vee b = \sup(a, b)$) určete:

- a) $3 \vee (3 \wedge 4) = \quad ; 3 \wedge (3 \vee 4) = \quad ; 3 \vee (4 \wedge 9) = \quad ; 3 \wedge (4 \vee 9) = \quad$
- b) $\{3\} \vee (\{3\} \wedge \{1\}) = \quad ; \{3\} \wedge (\{3\} \vee \{1\}) = \quad ; \{2\} \vee (\{3\} \wedge \{1, 3\}) = \quad ; \{2\} \wedge (\{3\} \vee \{1, 3\}) = \quad$
- c) $3 \vee (3 \wedge 4) = \quad ; 3 \wedge (3 \vee 4) = \quad ; 2 \vee (3 \wedge 666) = \quad ; 2 \wedge (3 \vee 666) = \quad$
- d) $c \vee (c \wedge b) = \quad ; c \wedge (c \vee b) = \quad ; c \vee (b \wedge f) = \quad ; c \wedge (b \vee f) = \quad$
- e) $g \vee (g \wedge b) = \quad ; g \wedge (g \vee b) = \quad ; b \vee (g \wedge e) = \quad ; b \wedge (g \vee e) = \quad$

Příklad 6: Pro svazy z příkladu 4 ověřte, zda splňují distributivní zákony ($a \wedge (b \vee c) = (a \wedge b) \vee (a \wedge c)$ a $a \vee (b \wedge c) = (a \vee b) \wedge (a \vee c)$) či zákony modularity (pro $a \geq c$: $a \wedge (b \vee c) = (a \wedge b) \vee c$ a pro $a \leq c$). Určete, které z nalezených svazů jsou distributivní a které modulární.

Příklad 7: Pro svazy z příkladu 4 ověřte, zda jsou komplementárními (tj. existuje svazová 0, 1 a každý prvek má alespoň jeden komplement (kde pro komplement platí: $a \wedge a' = 0$ a $a \vee a' = 1$)) případně jsou dokonce booleovskými.

Příklad 8: Rozhodněte, které z následujících algebraických struktur jsou okruh, unitární okruh, obor integrity, těleso či pole.

- a) $(\mathbb{Z}, +, \cdot)$
- b) $(\mathbb{R}, +, \cdot)$
- c) $(\mathbb{Z}_2, +, \cdot)$
- d) $(\mathbb{Z}_m, +, \cdot)$
- e) $(\mathbb{Q}, +, \cdot)$
- f) $(\mathbb{R}, +, \cdot)$
- g) $(\mathbb{R}^+, +, \cdot)$
- h) $(\mathbb{R}^{n \times n}, +, \cdot)$